

Espoon irtautuminen DigiOne hankkeesta ja hankkeen jatko

VD/8342/02.05.03.01/2020

PT/IK/ML/SV/MT

DigiOne yhteistyösopimus ja siihen tehdyt muutokset

Kaupunginhallitus 19.10.2020 § 14 päättänyt hyväksyä DigiOne-yhteistyösopimuksen. Yhteistyösopimuksella Kuntien Tiera Oy (jäljempänä **Tiera**) sekä Vantaan, Espoon, Oulun, Tampereen ja Turun kaupungit sopivat DigiOnen toteuttamisesta yhteistyössä. Myöhemmin sopimukseen ovat liittyneet Lahden ja Jyväskylän kaupungit (yhteistyösopimuksen kaikki kuntaosapuolet jäljempänä **Edelläkävijäkunnat**).

DigiOne-hankkeessa toteutetaan oppimisen ja koulutuksen järjestelmiä yhteen kokoava valtakunnallinen digitaalinen alusta, jossa on koottuna käyttäjäystävällisesti kaikki opettajan, oppijan, rehtorin, huoltajien ja hallinnon käyttämät tiedot, järjestelmät ja palvelut. Alustan tavoitteena on kasvaa opetusalan valtakunnalliseksi digitaalseksi ekosysteemiksi, johon myös muut opetuksen järjestäjät ja alan toimijat voivat liittyä. DigiOne kattaa palvelut perusopetukseen ja lukiokoulutukseen. Myöhemmin on mahdollista päättää varhaiskasvatuksen ja ammatillisen koulutuksen palveluiden integroimisesta ja/tai kehittämisestä DigiOneen. Tämä kuitenkin edellyttää erillistä rahoitusta ja kehittämispanosta.

Yhteistyösopimus jakautuu hankevaiheeseen sekä jatkokehitys- ja ylläpitovaiheeseen. Hankevaiheessa Edelläkävijäkuntien ja Tieran on tarkoitus kehittää DigiOne ekosysteemiä ja palvelualustaa yhdessä ekosysteemiin kuuluvien palveluiden tuottajien kanssa siten, että jatkossa ratkaisu on käytössä useissa eri kunnissa ja että muut kunnat osaltaan osallistuvat DigiOnen jatkokehittämisen kustannuksiin. Jatkokehitys- ja ylläpitovaiheeseen siirryttäessä DigiOne luovutetaan Tieran hallinnoitavaksi ja sitä kehitetään tarkoituksena saattaa ekosysteemi mahdollisimman laajasti käytettäväksi. Jatkokehitys- ja ylläpitovaiheessa DigiOnessa mukana olevat kunnat päättävät palvelusopimuksessa sovitun hallintamallin mukaisesti palvelualustaan ja ekosysteemiin liittyvistä asioista, jotka operaattorina toimiva Tiera toteuttaa.

Vantaan kaupunki toimii hankkeen isäntäkuntana, joten Vantaan kaupungin tehtävänä on hankevaiheen aikana hoitaa ohjausryhmän ja muiden hankkeen aikaisen hallintamallin elinten linjausten täytäntöönpano siten, että hanke toteutetaan sopimuksen, hankesuunnitelman ja rahoitusehtojen mukaisesti. Vantaan kaupungin isäntäkuntana täytäntöönpanemista linjauksista aiheutuneet kustannukset maksetaan hankkeelle varatuista rahoista. Edelläkävijäkunnat viimekädessä vastaavat hankkeesta aiheutuvista kustannuksesta pakollisten liittymismaksujensa mukaisessa suhteessa. Vantaa järjestää hankeorganisaation käytännön toiminnan, hankkeen maksujen suorittamisen ja vastaa rahaliikenteestä. Hankevaiheessa rahaliikenne Edelläkävijäkuntien, Tieran ja Vantaan kaupungin välillä tapahtuu siten, että Edelläkävijäkunnat ml. Vantaan kaupunki maksavat Tieralle liittymismaksuja ja Tiera maksaa Vantaan kaupungille edelläkävijäpalautusta.

Edelläkävijäkunnat ovat alun perin yhteistyösopimuksella sitoutuneet rahoittamaan hanketta liittymismaksuilla yhteensä n. 5,4 Me:lla, josta Vantaan osuus on n. 1,2 Me. Jyväskylän ja Lahden liittyminen yhteistyösopimukseen lisäsi liittymismaksujen yhteismäärää 1,2 Me yhteensä 6,7 Me:oon.

Business Finland Oy on aiemmin myöntänyt DigiOnelle 5,4 Me:n tuen. Edelläkävijäkuntien rahoituksen ja tukien kanssa hankkeen kokonaisbudjetti oli vuonna 2020 yhteensä 12 Me.

Kaupunginhallitus hyväksyi 19.12.2022 DigiOne yhteistyösopimuksen muutossopimuksen, jossa sovittiin mm. hankkeen lisärahoituksesta yhteensä 2,2 Me (Vantaan osuus 308 000 euroa) ja hankkeen jatkumisesta vuodelle 2024. Lisäksi kuntaliitto myönsi 0,25 Me:n tuen hankkeelle. Tällöin hankkeen kokonaisbudjetti oli 14,5 Me.

Kaupunginhallitus päätti 11.12.2023 Vantaan osallistumisesta DigiOne2 -projektiin (kustannusarvio 2 570 000 euroa, josta Business Finland Oy rahoittaa puolet ja Vantaan omarahoitussuus on 231 660 euroa) ja yhteistyösopimuksen muuttamisesta. Yhteistyösopimuksen muutossopimuksessa sovittiin hankkeen lisärahoittamisesta enintään yhteensä 11 823 621 eurolla (Vantaan osuus on 2 128 252 euroa) ja hankkeen jatkamisesta vuodelle 2025 ja mahdollisesti tätä pidempään siten, että hanke päättyy, kun lukio-opetuksen toiminnallisuudet sisältävä versio on luovutettu Tieralle ja hanke on ajettu alas. Lisäksi sopimuksessa sovittiin, että yksittäisellä kunnalla on mahdollisuus keskeyttää DigiOne-hanke omalta osaltaan keväällä 2024. Tällöin kunnan on keskeyttäessään omalta osaltaan hankkeen maksettava osuutensa hankkeen kustannuksista, jotka ovat kertyneet tarkastuspisteeseen mennessä, osuutensa mahdollisista hankkeen alasajokustannuksista, yhteisten palvelujen palvelumaksut vuoden 2029 loppuun asti sekä muut mahdolliset poisjäämisestä hankkeelle aiheutuvat kustannukset.

Nykytilanne ja jatkoneuvottelut

DigiOne-hankkeessa on toteutettu alkuvuoden aikana yhteistyösopimuksen muutossopimuksessa sovittuja kehittämistoimenpiteitä, jotka perustuvat ulkopuolisen selvityksen suosituksiin. Kehittäminen on suuntautunut hankkeen päätöksentekoon, kehitysmalliin ja laajuuden hallintaan, joiden lisäksi hankkeeseen on palkattu projektijohtamisen asiantuntija, joka on tuonut ryhtiä projektikäytäntöihin.

Kevään 2024 aikana on teetetty kaksi uutta katselmointia integraatioarkkitehtuurista ja -toteutuksesta sekä hankkeen uudelleenkatselemoinnin. Molemmissa katselmoinneissa havaittiin riskejä, joista merkittävimmät liittyvät arkkitehtuuriin, integraatioihin sekä hankkeen hajautettujen vastuiden malliin. DigiOnen jatkamiseen liittyvät riskit edellyttävät korjaavia toimenpiteitä.

Edelläkävijäkunnista Espoo, Tampere, Oulu ja Turku ovat tehneet päätöksen keskeyttää hanke omalta osaltaan. Espoon päätös on tehty 27.5.2024 ja se on ollut ehdoton. Tampereen päätös on tehty 27.5., Oulun päätös 28.5. ja Turun päätös 30.5.. Tampereen, Oulun ja Turun päätökset ovat olleet ehdollisia siten, että jos hankkeen uudelleenmuotoilussa saavutetaan neuvotteluratkaisu, kaupungit varaavat mahdollisuuden jatkaa hankkeessa. Tampereen päätöksessä on lisäksi edellytetty, että neuvotteluratkaisu saavutetaan kesäkuun aikana.

Yksittäisten kuntien omalta osaltaan tekemä hankkeen keskeyttäminen ei itsessään keskeytä koko hanketta, vaan lähtökohtaisesti luo jäljelle jääville sopijapuolille neuvotteluelvoitteen syntyvän rahoitusvajeen kattamisesta. Neuvottelu-aika on yhteistyösopimuksen mukaan kuusi kuukautta tai rahoitusvajeen ratkaisemisen edellyttämä lyhyempi aika. Mikäli neuvotteluissa ei saavuteta tulosta isäntäkunta Vantaalla ja hankkeen ohjausryhmällä on oikeus keskeyttää hanke ilmoittamalla osapuolille hankkeen keskeyttämisestä.

Koko hankkeen keskeytyessä keskeytyshetkeen mennessä syntyneet hankkeen kustannukset jaetaan Vantaan ja muiden Edelläkävijäkuntien kesken Edelläkävijäkuntien pakollisten liittymismaksujen suhteessa.

Yhteistyösopimuksen muutossopimuksen mukaan yksittäiset kunnat, jotka käyttävät oikeuttaan keskeyttää hanke omalta osaltaan, eivät ole vastuussa mahdollisen jatkoneuvotteluajan kustannuksista, mutta vastaavat omalta osaltaan koko hankkeen keskeyttämisestä aiheutuvista kustannuksista, jos jäljelle jäävät kunnat eivät jatka hanketta.

Hankkeen keskeyttämisestä aiheutuisi Edelläkävijäkunnille merkittäviä kustannuksia ilman, että hankkeessa tehtyä kehitystyötä voidaan ainakaan täysimääräisesti hyödyntää. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista selvittää vielä, onko jäljellä hankkeessa olevien Edelläkävijäkuntien ja Tieran kesken saavutettavissa neuvotteluratkaisu, joka mahdollistaa hankkeen loppuunsaattamisen. Jatkoneuvotteluja ja Vantaan toimintavaihtoehtoja on selostettu liitteessä DigiOne hankkeen jatkoneuvottelut.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 5 momentin mukaan kaupunginhallitus on toimivaltainen päättämään koko kaupunkia ja kaupunginjohtajan toimialaa koskevista sopimuksista. Koska hankkeen keskeyttämisessä olisi asiallisesti kysymys yhteistyösopimuksen päättämisestä, on kaupunginhallitus toimivaltainen päättämään Vantaan kaupungin kannan, siihen jatketaanko neuvotteluja vai keskeytetäänkö hanke.

Mikäli neuvottelutulos saadaan aikaan, saatetaan neuvottelutuloksen mukaisten sopimusten tekeminen kaupunginhallituksen päätettäväksi erikseen.

Kaupunginhallitus 17.6.2024 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa kaupungin edustajille DigiOne -ohjausryhmässä menettelyohjeeksi toimia siten, että
 - sopimusneuvotteluja sellaisen ratkaisun saamiseksi, jolla DigiOne -hanke voitaisiin saada valmiiksi, jatketaan;
 - edellä olevasta riippumatta DigiOne -hanke keskeytetään, jos neuvotteluissa jatkavat Edelläkävijäkunnat ja Tiera eivät ota liitteessä kuvatuin tavoin vastatakseen myös poisjäävien Edelläkävijäkuntien osuutta hankkeen kustannuksista neuvotteluajalta tai muutoin käy selväksi, että jatkoneuvotteluissa ei ole saavutettavissa ratkaisua.
- b) että Vantaan kaupunki DigiOne -hankkeen isäntäkuntana toteaa, että yhteistyösopimuksen mukaisissa neuvotteluissa ei ole mahdollista saavuttaa neuvottelutulosta, ja että Vantaan kaupunki keskeyttää yhteistyösopimuksen mukaisesti DigiOne -hankkeen, mikäli neuvotteluissa jatkavat Edelläkävijäkunnat ja Tiera eivät ota liitteessä kuvatuin tavoin vastatakseen myös poisjäävien Edelläkävijäkuntien osuutta hankkeen kustannuksista neuvotteluajalta.

Käsittely:

Merkittiin, että kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske poistui kokouksesta yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että tietohallintojohtaja Matti Lampo oli paikalla läsnäolo- ja puheoikeudella kaupunginhallituksen kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- DigiOne hankkeen jatkoneuvottelut (salassa pidettävä Julkisuuslaki 24 §:n 1 momentin 17 ja 20 kohdat)

Täytäntöönpano: Henkilöstö- ja konsernipalvelut, Tietohallinto

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Tietohallintojohtaja Matti Lampo, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)